

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 21. maj 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af innovationsloven

(Etablering af et nyt innovationsudvalg og ændrede tilskudsmuligheder m.v.)

[af fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. februar 2008 og var til 1. behandling den 3. april 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 11. januar 2008 dette udkast til udvalget, jf. FLF alm. del – bilag 62. Den 28. februar 2008 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Dansk Gartneri, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Danish Meat Association, Landbrugsraadet og Mejeriforeningen.

Fødevareministeren har skriftligt over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Dansk Gartneri, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Danish Meat Association, Landbrugsraadet og Mejeriforeningen mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Hvis de stillede ændringsforslag ikke vedtages, vil mindretallet dog stemme for lovforslaget.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at i en globaliseret verden er innovation et vigtigt led i den kæde af initiativer, der skal til, for at danske fødevarer kan klare sig i fremtiden. Uden innovation ender danske fødevarer som bulkvarer, som skal kæmpe mod varer fra lande, der har bedre muligheder for at levere denne form for fødevarer.

Innovation har været det værktøj, danskerne har stået sammen om. Fødevareproducenter, arbejdstagere og forskere har stået sammen om at få skabt en samarbejdsånd. Netop ved at disse parter har stået sammen om udviklingen i Innovationsudvalget, har danske fødevarerprodukter kunnet gennemgå det, som Socialdemokratiet kalder innovation, ved at produkterne gennem udvikling og forskning har kunnet gennemgå en videreudvikling.

Virksomhederne har også gennem de projekter, der er støttet via innovationsloven, fået et andet fokus. Flere og flere virksomheder ser nu innovation som en nødvendig del af de daglige aktiviteter. Hermed er virksomhedernes strategiske udgangspunkt blevet ændret i en retning, der bygger på danske styrker. Styrken i innovation er, at organisationer, virksomheder og forskningsverdenen har leveret viden på højt niveau, og denne proces har ført til resultater.

Innovationsudvalgets gode sammensætning med de væsentlige partnere har været med til at føre danske fødevarer fra bulkvarer til innovative produkter. Denne cocktail er grundlaget for, at innovation er en succeshistorie. Desværre forstår den nuværende regering ikke denne essentielle forudsætning. Ved at sammenlægge to udvalg til ét udvalg spændende fra jord til bord vil praktisk viden blive tabt på gulvet, fordi ingen praktiske folk er i stand til at favne fra jord til bord.

Det er i det lys, at Socialdemokratiet har foreslået, at nærheden mellem praktikerne og forskerne sikres i et arbejdsdygtigt udvalg. Socialdemokratiets forslag indebærer, at 7 repræsentanter udgør grundstammen i udvalget. Ved behandling af sager om fødevarerinnovation tilføres grundstammen 6 medbestemmende repræsentanter fra de fødevarerproducerende producenter, arbejdstagere og forskerverdenen. Ved behandling af sager om innovation i primærproduktionen tilføres grundstammen 6 medbestemmende repræsentanter fra primærproduktionens producenter, arbejdstagere og forskerverdenen.

Ved at lave to medbestemmelsesgrupper i det samlede udvalg, fastholdes det, som er innovationens styrke: at fødevarerproducenter og arbejdstagere tilføres viden fra forskerverdenen og derfor fortsat vil finde arbejdsopgaven interessant. Regeringens dagsorden er desværre ikke at styrke innovationen, men at skabe grundlag for et beslutningssystem, som fjerner producenters og arbejdstageres medbestemmelse. Det sker af økonomiske årsager. Det er nemlig kommet frem, at innovationen skal bære en betragtelig besparelse. Det har været på tale at spare 120 mio. kr. ud af 450 mio. kr. En sådan besparelsesmodel har den nuværende regering før brugt, i forbindelse med at regeringen fjernede støtten til vedvarende energi.

Socialdemokratiet mener ikke, at det er en acceptabel situation, at innovation inden for såvel primærproduktion som fødevarerproduktion skal udsættes for nedskæringer. Industrien udsættes i stigende grad for konkurrence fra nye aktører på verdensmarkedet. Deres styrke er først og fremmest, at de kan levere billige produkter, mens de danske virksomheders styrke er, at de er innovative. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at fødevarerproduktion adskiller sig fra andre produktioner både ved virksomhedernes struktur, der består af et samspil mellem mange små og få store, domine-

rende virksomheder. Det kræver en særlig erhvervspolitisk tilgang. Innovationsloven har vist sin evne til at håndtere denne struktur, og der bør derfor udvises forsigtighed med at undergrave lovens mulighed for at virke ved at fratage den økonomisk kraft. Der er brug for yderligere udvikling og ikke afvikling.

Det bredt sammensatte udvalg er med til at sikre den hurtige videnoverførsel, som er afgørende for sektorens konkurrenceevne.

Socialdemokratiet mener, at det skal sikres,

- at systemet fungerer brugervenligt og fleksibelt med relativt hurtig operationalisering af nyeste viden i form af bl.a. øget innovationskapacitet,
- at udvalget er velfungerende og besidder stor faglig ekspertise, hvorved de ofte fagligt meget komplicerede ansøgninger (specielt vedrørende forskning) får en professionel behandling,
- at der i Innovationsudvalget på forædlingsdelen er eksperter fra erhvervene inden for bl.a. fødevareteknologi, markedsføring og arbejdsmiljø, og
- at der i det faglige underudvalg vedrørende det primære jordbrug er repræsenteret faglig biologisk ekspertise fra bl.a. rådgivningssektoren, primærlandbrugets organisationer i øvrigt og arbejdstagere, og at centraladministrative embedsmænd med en juridisk/forvaltningsmæssig baggrund ikke kan erstatte disse funktioner.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af *mindretal* (SF og EL):

Til § 1

1) Nr. 2 affattes således:

»2. §§ 3-9 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter et overordnet innovationsudvalg for fødevaresektoren (Innovationsudvalget) bestående af 7 medlemmer, der udpeges af ministeren. Ministeren nedsætter desuden et fagligt underudvalg vedrørende det primære jordbrug og et fagligt underudvalg vedrørende forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter samt den primære fiskerisektor, herunder akvakultur. De to faglige underudvalg har hver 6 medlemmer, der udpeges af ministeren efter indstilling fra erhvervet.

Stk. 2. Innovationsudvalget træffer sammen med det eller de respektive faglige underudvalg afgørelse om at yde tilskud til gennemførelse af innovations-, forsknings- og udviklingsprojekter inden for følgende områder:

- 1) Den primære jordbrugssektor.
- 2) Den primære fiskerisektor, herunder akvakultur.
- 3) Sektoren vedrørende forarbejdning og forædling af jordbrugsprodukter.
- 4) Sektoren vedrørende forarbejdning og forædling af fiskeriprodukter.

- 5) Den primære jordbrugssektor i kombination med sektoren vedrørende forarbejdning og forædling af jordbrugsprodukter (integrerede projekter).
- 6) Den primære fiskerisektor, herunder akvakultur, i kombination med sektoren vedrørende forarbejdning og forædling af fiskeriprodukter (integrerede projekter).

Stk. 3. Innovationsudvalget træffer sammen med det eller de faglige underudvalg afgørelse om at yde tilskud til aktiviteter, der har til formål at undersøge mulighederne for at formulere innovationsprojekter omfattet af stk. 2.

Stk. 4. Innovationsudvalget træffer sammen med det eller de faglige underudvalg afgørelse om at yde tilskud til generiske kampagner og testmarkedsføring.

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om Innovationsudvalgets og de faglige underudvalgs sammensætning og om udpegning af suppleanter for medlemmer af udvalgene.

Stk. 2. Ministeren fastsætter nærmere regler for Innovationsudvalgets og de faglige underudvalgs arbejde, herunder forretningsorden, samt om sekretariatsbetjening.

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om, at Innovationsudvalget sammen med det eller de respektive faglige underudvalg i visse sager kan bemyndige formanden til at træffe afgørelse på vegne af udvalgene.

Stk. 4. Ministeren udpeger en formand for Innovationsudvalget. Formanden er medlem af udvalget.

§ 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller Innovationsudvalget kan indhente rådgivning fra sagkyndige vedrørende de i § 3 nævnte projekter.

Stk. 2. Innovationsudvalget er i samarbejde med de faglige underudvalg rådgivende for ministeren med hensyn til den samlede indsats inden for lovens områder, herunder rådgivning i forbindelse med fastlæggelse af temaer, jf. § 11, stk. 1.«

[Ændret sammensætning af Innovationsudvalget og etablering af to faglige underudvalg]

2) I det under *nr. 11* foreslåede § 14, stk. 2, ændres »vedrørende de aktiviteter, der er nævnt i stk. 1« til: »og de faglige underudvalg vedrørende de aktiviteter, der er nævnt i stk. 1«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 1]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslagene foreslås, at det i lovforslaget (L 92) foreslåede Innovationsudvalg, hvori det var hensigten, at en række organisationer, foreninger og ministerier skulle være repræsenteret, erstattes af et mindre innovationsudvalg på 7 medlemmer, der supplerer sig med to faglige underudvalg. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget forudsætter, at Arbejderbevægelses Erhvervsråd fortsat repræsenteres med 2 medlemmer.

Med ændringsforslaget sikres det, at det nye Innovationsudvalg bliver operationelt og af en passende størrelse, og at en tilstrækkelig faglig ekspertise er til stede ved behandlingen af ansøgningerne. Da Innovationsudvalget supplerer sig med henholdsvis det faglige underudvalg vedrørende det primære jordbrug og det faglige underudvalg vedrørende forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter vedrørende den primære fiskerisektor ved behandlingen af de forskellige typer af ansøgninger, sikres kontinuitet i indsatsen.

For at sikre en ensartet struktur får Innovationsudvalget sammen med de to faglige underudvalg afgørelseskompetence i forbindelse med alle typer af projektansøgninger under innovationsloven. Innovationsudvalget og det faglige underudvalg vedrørende det primære jordbrug får således afgørelseskompetence vedrørende ansøgninger om tilskud inden for den primære jordbrugssektor. Innovationsudvalget og det faglige underudvalg vedrørende forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter samt den primære fiskerisektor, herunder akvakultur, får tilsvarende afgørelseskompetence vedrørende ansøgninger om tilskud inden for den primære fiskerisektor, herunder akvakultur, inden for forarbejdning og forædling af jordbrugsprodukter samt inden for forarbejdning og forædling af fiskeriprodukter.

På tilsvarende måde som det Innovationsudvalg, der er foreslået i L 92, vil det nye Innovationsudvalg sammen med begge de to faglige underudvalg efter anmodning skulle rådgive ministeren om den samlede indsats inden for lovens område, herunder i forbindelse med fastlæggelse af særlige temaer, tilrettelæggelse af en faglig strategi for behandling og prioritering af projektansøgninger samt konkret prioritering af projektansøgninger inden for bevillingen.

Desuden skal Innovationsudvalget sammen med begge de to faglige underudvalg behandle og træffe afgørelse vedrørende ansøgninger under temaerne: Ansøgninger om integrerede projekter og ansøgninger om generiske kampagner.

Med ændringsforslaget foreslås, at fødevareministeren fastsætter nærmere regler om sammensætningen af det nye Innovationsudvalg og de faglige underudvalg og om udpegningen af suppleanter for udvalgsmedlemmerne. Udvalgene nedsættes for perioder af 4 år. Innovationsudvalget har 7 medlemmer, idet der dermed er et ulige antal, når Innovationsudvalget supplerer sig med et eller begge de faglige underudvalg. De to faglige underudvalg består af hver 6 erhvervsrepræsentanter med særlig faglig ekspertise.

Socialdemokratiet forudsætter, at arbejdstagerrepræsentationen sikres, og at udvalgene bliver bredt sammensat.

Til nr. 2

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at udvalgsstrukturen er ændret i forhold til det, der fremgik af L 92.

Torsten Schack Pedersen (V) nfmd. Tina Nedergaard (V) Henrik Høegh (V) Jens Kirk (V)
Eyvind Vesselbo (V) Jørn Dohrmann (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Christian H. Hansen (DF)
Knud Kristensen (KF) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S) Julie Skovsby (S)
Benny Engelbrecht (S) Kristen Touborg (SF) Karina Lorentzen (SF) Bente Dahl (RV)
Per Clausen (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurinn (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 92****Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og høringsnotat, fra fødevareministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
3	Henvendelse af 8/4-08 fra Landbrugsraadet, Mejeriforeningen, Dansk Landbrug, Dansk Gartneri, Danish Meat Association og Dansk Landbrugsrådgivning
4	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
5	1. udkast til betækning
6	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 92**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om etablering af en afrapporteringsordning over for Fødevareudvalget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om sikring af en mere alsidig sammensætning af Innovationsudvalget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om sikring af en bredere repræsentation af økologiske synspunkter i Innovationsudvalget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/4-08 fra Landbrugsraadet, Mejeriforeningen, Dansk Landbrug, Dansk Gartneri, Danish Meat Association og Dansk Landbrugsrådgivning, jf. L 92 – bilag 3, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå